

คู่มือการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

นางสาวประกาย บรรลิ่ง

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ ในส่วนของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษารับผิดชอบเกี่ยวกับงานส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นงานที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบูรณาการการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา ทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา การกีฬา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด สติเด็ก การจัดหาทุน-กองทุนการศึกษา เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส เด็กบกพร่อง เด็กพิการ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ อีกทั้งส่งเสริมให้บุคคลครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ร่วมจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียน

ดังนั้น ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา จำเป็นต้องเข้าใจภารกิจและรายละเอียดในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมาย มีขั้นตอนที่ชัดเจน จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการทำงานตามขอบข่ายภารกิจ มีขั้นตอนการบริหารจัดการให้ไปสู่เป้าหมายและประสบผลสำเร็จตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

นางสาวประกาย บรรลิ่ง
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แนวคิด	๑
วัตถุประสงค์	๒
ขอบข่ายภารกิจ	๓
ขั้นตอนการบริหาร	๕
แผนภูมิ การดำเนินการรับนักเรียน	๖
แผนภูมิ ขั้นตอนการขออนุญาตการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว	๗
แผนภูมิ การดำเนินการขออนุญาตพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา	๘
แผนภูมิ การจัดทำและจัดส่งเอกสารแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา ปพ. ๓	๙
แผนภูมิ การจำหน่ายนักเรียน	๑๐
แผนภูมิ แนวทางป้องกันก่อนเกิดเหตุอัคคีภัย โรงเรียน	๑๓
แผนภูมิ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑๔
เอกสารอ้างอิง	

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

แนวคิด

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพชรบูรณ์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ความต้องการของท้องถิ่น
๒. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา หน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
๔. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
๕. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
๖. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
๗. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
๘. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
๙. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
๑๐. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงาน ด้านการศึกษา
๑๑. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๒. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จึงได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ปฏิบัติและรับผิดชอบ หน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติงานในกลุ่ม ควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ หรือแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ภายในกลุ่มเกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ และของผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับงานส่งเสริมคุณภาพการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ งานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น งานประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา งานส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ งานส่งเสริมการแนะแนว สุขภาพอนามัย กีฬาและนันทนาการ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น งานส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจกรรมพิเศษและงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกัน และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานวิเทศสัมพันธ์ งานประสานส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม งานส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น และงานประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และงานธุรการ

๒. ตรวจสอบ ตรวจร่างหนังสือ กลั่นกรองงานของเจ้าหน้าที่และให้ความเห็นประกอบการบันทึกของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอผู้บังคับบัญชา

๓. รายงานผลความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชา อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๔. พัฒนาวิธีการดำเนินงานในกลุ่มที่รับผิดชอบ เพื่อให้สะดวกต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ

๕. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่ม/หน่วย/ส่วนอื่นๆ ในสำนักงานเพื่อให้งานในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษามีคุณภาพ ชัดเจน ครอบคลุม ได้มาตรฐานงานและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำ คู่มือการดำเนินงานผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบกฎหมายและแนวปฏิบัติ และตามปฏิทินที่กำหนด เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์

๒. เพื่อให้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มารับบริการ

เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียน

-๓-

ขอบข่าย/ภารกิจ

๑. งานส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

- ๑.๑ งานส่งเสริมให้มีการกำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินการ จัดการศึกษาตั้งแต่ระบบการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๑.๒ การจัดการศึกษาในพื้นที่ภูเขา ทุรกันดารและชาวเล
- ๑.๓ การจัดการศึกษาเด็กไร้สัญชาติ เด็กต่างชาติพันธุ์
- ๑.๔ การจัดการศึกษาพื้นที่พิเศษ
- ๑.๕ การแก้ปัญหาเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยง และเด็กออกกลางคัน
- ๑.๖ งานทะเบียนหลักฐานการศึกษา
  - ๑.๖.๑ งานจัดเก็บหลักฐานการศึกษา
  - ๑.๖.๒ งานยกเลิกหลักฐานการศึกษา
  - ๑.๖.๓ งานตรวจสอบวุฒิ และการรับรองความรู้
  - ๑.๖.๔ งานส่งชื่อแบบพิมพ์

๒. งานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

- ๒.๑ งานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

๓. งานประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

- ๓.๑ งานส่งเสริม การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. งานส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ

- ๔.๑ งานส่งเสริมการจัดการศึกษาเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสที่มี ความสามารถพิเศษ
- ๔.๒ งานส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนในโควตาพิเศษ
- ๔.๓ การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับขั้นพื้นฐาน
- ๔.๔ การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน

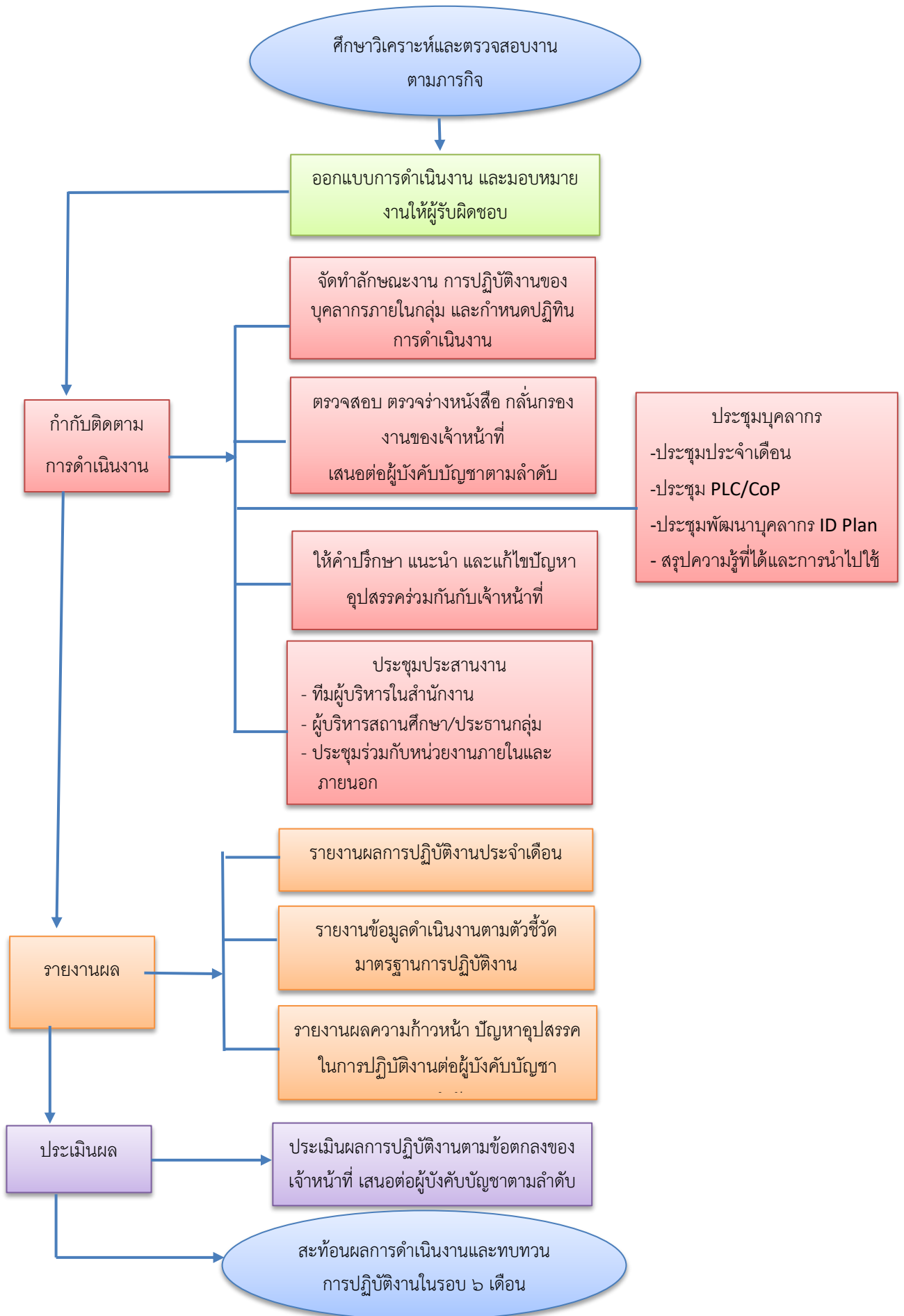
๕. งานส่งเสริมแนะแนว สุขภาพอนามัย กีฬาและนันทนาการ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียน

- ๕.๑ งานส่งเสริมแนะแนวในสถานศึกษา
- ๕.๒ งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- ๕.๓ งานส่งเสริมกีฬา และนันทนาการ
- ๕.๔ งานส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- ๕.๕ งานส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย และวินัยนักเรียน
- ๕.๖ งานสถานนักเรียน ส่งเสริม พัฒนา สร้างความเข้มแข็ง องค์กรสถานนักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา

- ๕.๗ งานส่งเสริมพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน

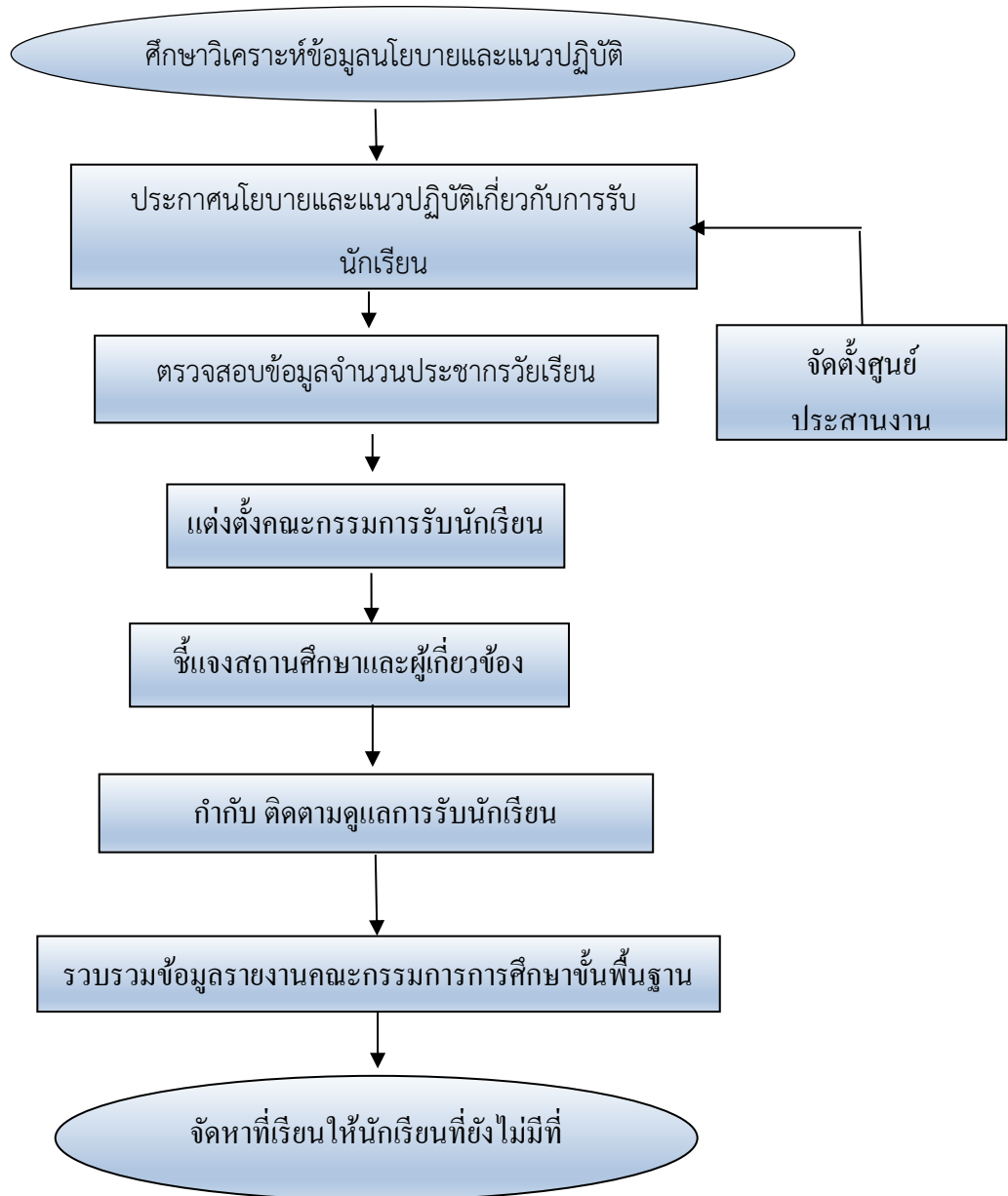
๖. งานส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
  - ๖.๑ งานทุนการศึกษา
  - ๖.๒ งานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
  - ๖.๓ งานสวัสดิการและสงเคราะห์นักเรียน
๗. ส่งเสริมกิจกรรมพิเศษและงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
  - ๗.๑ งานจัดการศึกษาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และของพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์
๘. งานประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - ๘.๑ งานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
  - ๘.๒ งานส่งเสริมความปลอดภัยนักเรียนและนักศึกษา
  - ๘.๓ งานป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เพศศึกษาและการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
  - ๘.๔ งานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๙. งานวิเทศสัมพันธ์
๑๐. งานประสาน ส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
  - ๑๐.๑ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการหลายรูปแบบ เช่น ดนตรี การแสดงการท่องเที่ยวงานอดิเรกต่างๆ
  - ๑๐.๒ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา
  - ๑๐.๓ การจัดงานวันฉลองวันเด็กแห่งชาติ
  - ๑๐.๔ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน และสถานศึกษา
๑๑. งานส่งเสริมแห่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - ๑๑.๑ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทะเบียน
๑๒. งานประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
  - ๑๒.๑ งานส่งเสริมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - ๑๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๓. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงพลังงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฯลฯ

แผนภูมิ การดำเนินงานผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

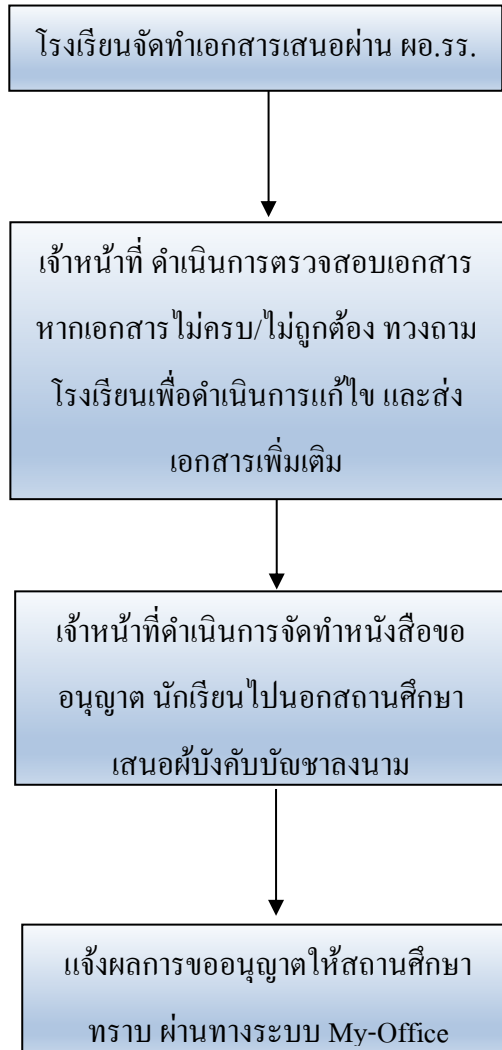
แผนภูมิ ขั้นตอนการดำเนินการรับนักเรียน
ผู้รับผิดชอบ นางสาวพร สว่างวงศ์

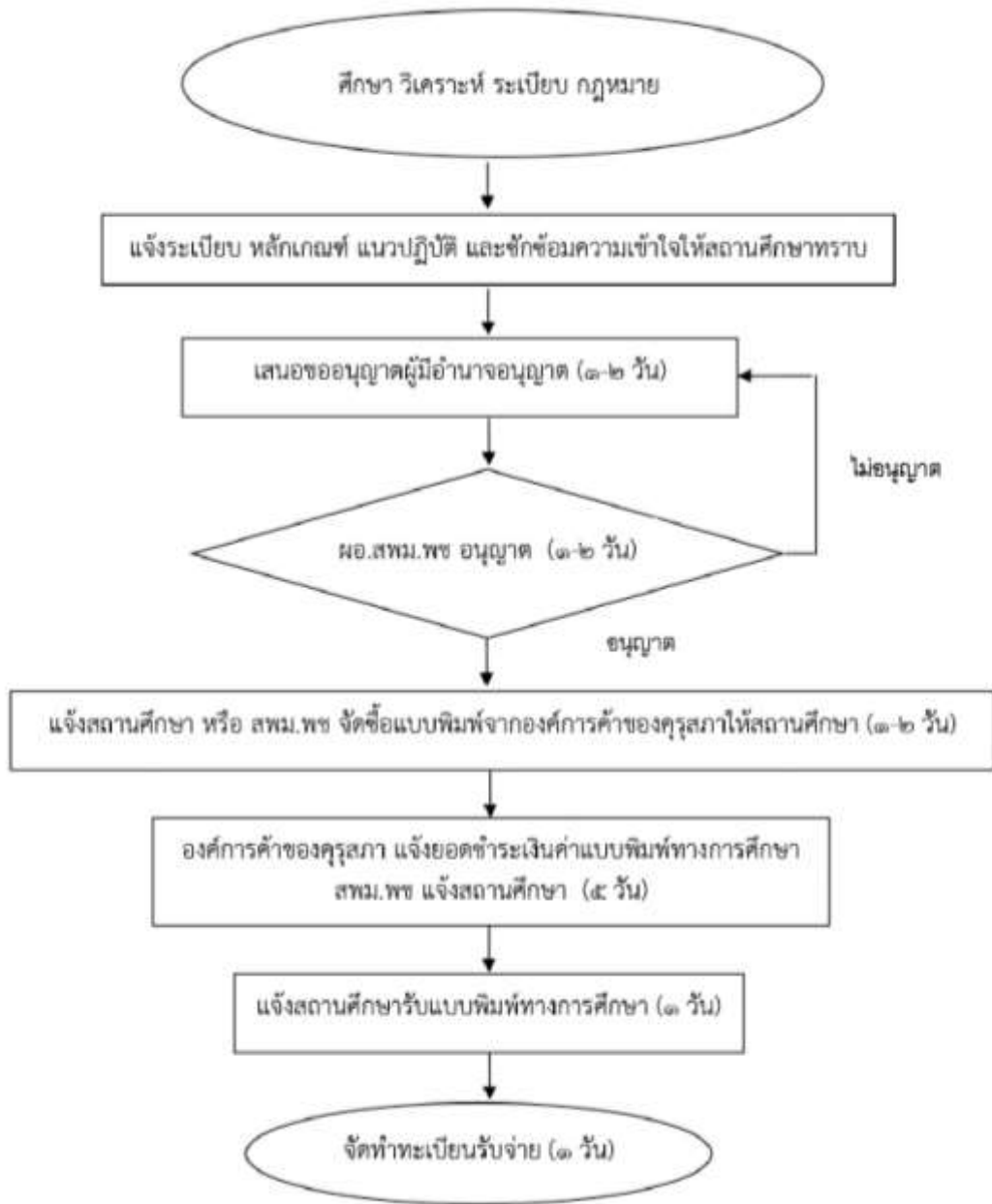
แผนภูมิ ขั้นตอนการขออนุญาตการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
ผู้รับผิดชอบ นางสุรียาพร ส่างวงษ์

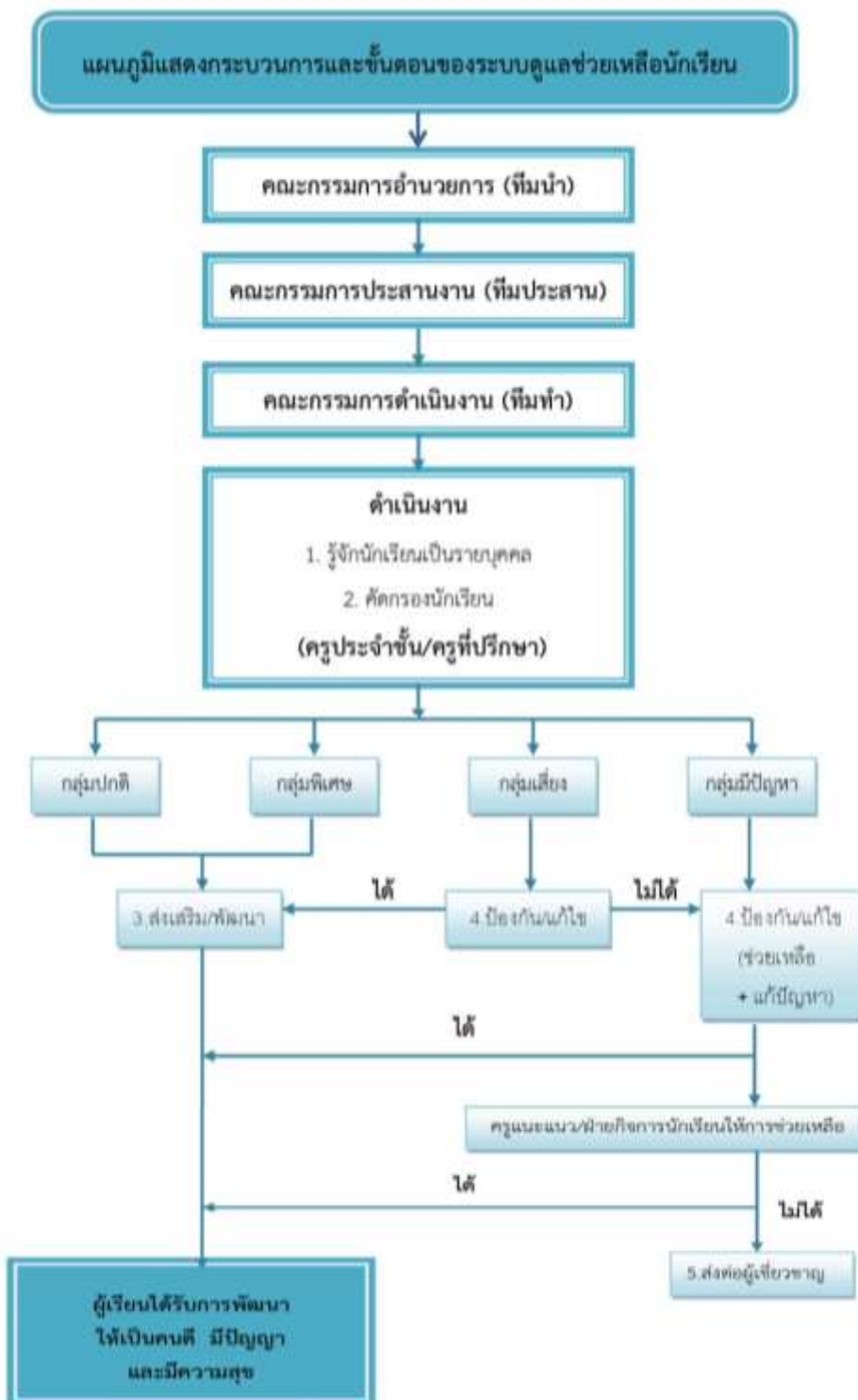
แผนภูมิ ขั้นตอนการดำเนินการขออนุญาตพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา
ผู้รับผิดชอบ นางสุรียาพร สง่าวงศ์

แผนภูมิ การขอสั่งซื้อแบบพิมพ์ทางการศึกษา
ผู้รับผิดชอบ นางอรพรรณ กิ่งสี

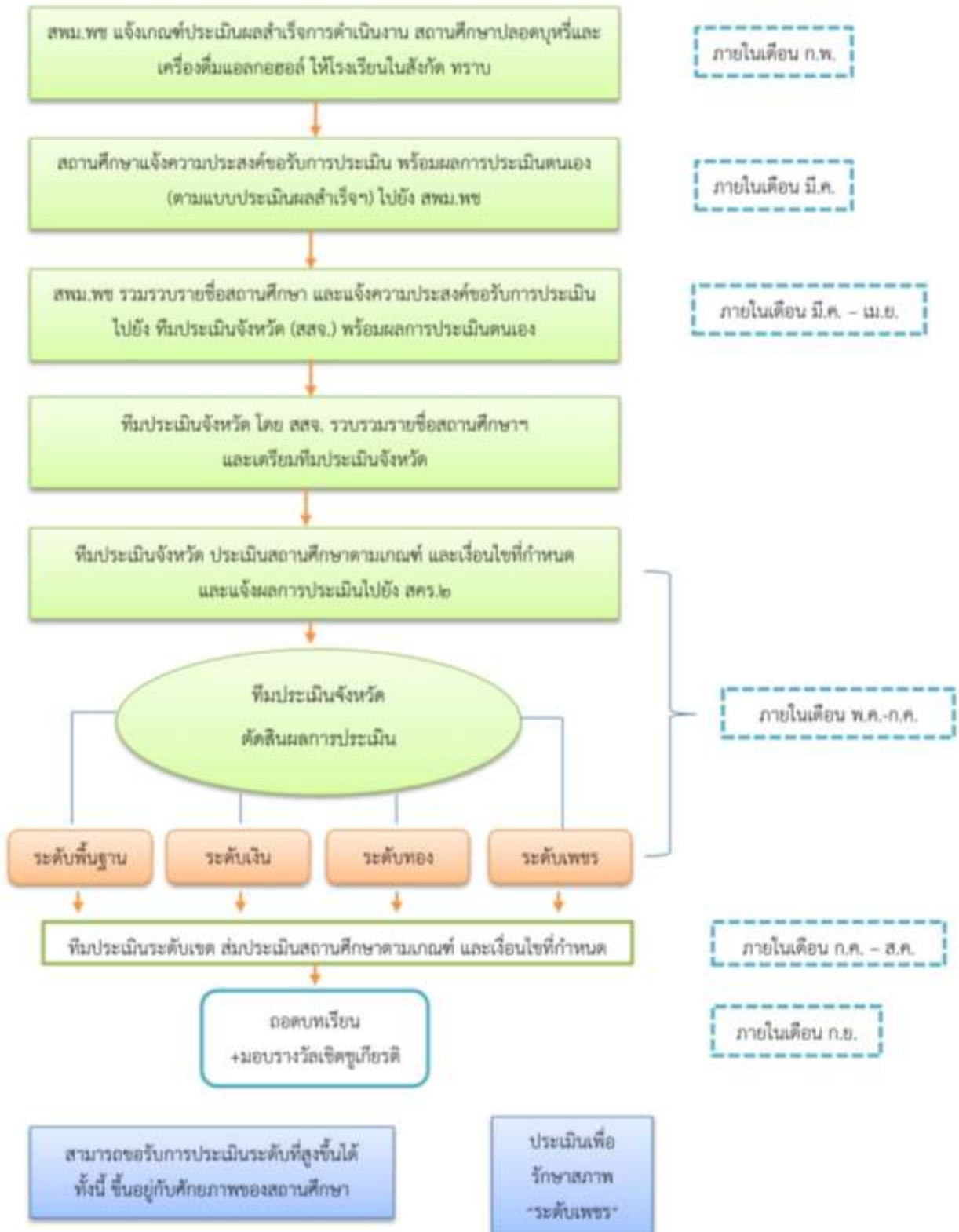

แผนภูมิ กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ผู้รับผิดชอบ นางอรพรรณ กิ่งสี

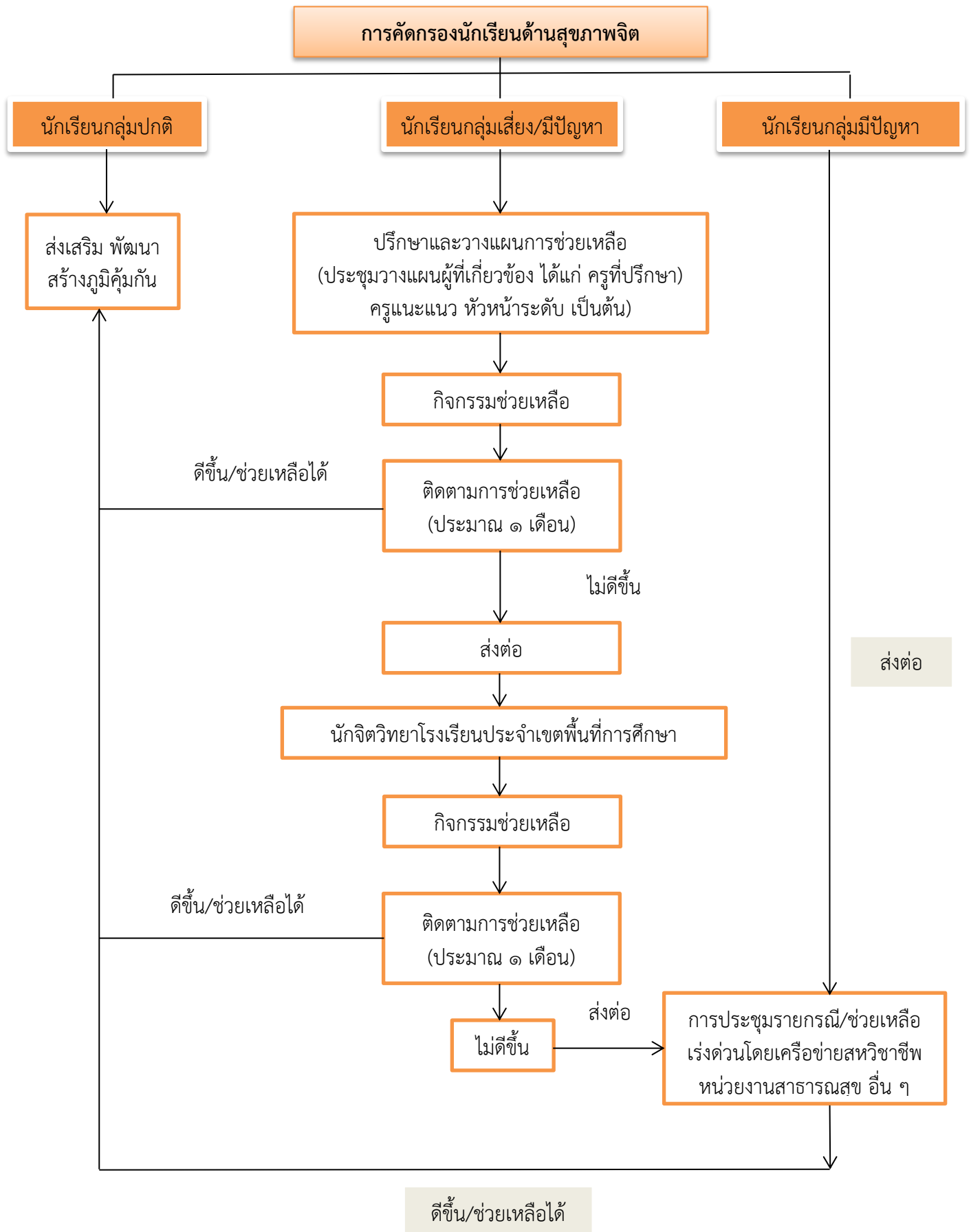

แผนภูมิ การขอรับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

แผนภูมิ กระบวนการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนโดยงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบ นางสาวจรรยาบรรณ ช่างสุวรรณ

เอกสารอ้างอิง

คู่มือปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (เอกสารเย็บเล่ม)

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑